

Erdővédelmi konferencia Mátrafüreden

A NAIK ERTI Erdővédelmi Osztályának rendezésében *Napjaink erdővédelmi kihívásai* címmel konferencia megrendezésére került 2018. február 15-én, amelynek keretein belül a résztvevők két, a magyarországi erdővédelmi kutatások több évtizeden át meghatározó személyiségét, *dr. Leskó Katalint* és *dr. Tóth Józsefet* köszöntötték 75. születésnapjuk alkalmából.

A rendezvénynek a mátrafüredi Akadémiai Üdülő adott otthont. A jelenlévőket *dr. Borovics Attila*, a NAIK ERTI intézetigazgatója köszöntötte, majd a két ünnepelt szakmai pályafutását ismertette (méltatások az írás végén).

Közben tanári diplomát szerzett az Egri Tanárképző Főiskola biológia–földrajz szakán. 1991-ben védte meg a *Biológiai és környezetkímélő védekezések az ormánsági kocsányos tölgyesekben* című doktori értekezését

Ezután *dr. Lakatos Ferenc*, a SoE Erdőmérnöki Karának intézetigazgatója az erdővédelmi oktatásról és az Erdőmérnöki Karon zajló kutatásokról tartott előadást.

Kolozs László, a NÉBIH Erdészeti Igazgatóságának osztályvezetője az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer első öt évéről számolt be, majd a NAIK ERTI Erdővédelmi Osztályának régi és új kihívásairól, és az osztályon aktuálisan zajló kutatásokról hallottak a résztvevők egy összefoglalót *dr. Csóka György* osztályvezető előadásában. Végül *dr. Koltay András* képes emlékkönyvvel elevenítette fel a két ünnepelt Erdővédelmi Osztályon eltöltött éveit. A konferencia végén a résztvevők hozzászólhattak az előadásokhoz, és köszönhették az ünnepeltek.

Dr. Leskó Katalin

Leskó Katalin 1962-ben érettségizett a soproni Erdészeti Technikumban. 1962 és 1968 között a Cserháti Állami Erdőgazdaságnál vállalt munkát, mint kerületvezető erdész. 1968-ban került az Erdészeti Tudományos Intézet Erdővédelmi Osztályára, ahol több mint 35 éven keresztül dolgozott.

a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen. A kutatói pályán eltöltött mintegy három és fél évtized alatt számos jelentős kutatással foglalkozott, ezek közül néhány példa a teljesség igénye nélkül:

- Tanulmányozta az erdészetileg jelentős lombfogyasztó nagylepkék közül a gyapjaslepke, aranyfarú lepke, a gyűrűlepke és a teliaraszólók életmódját, valamint egyes mikrolepidoptera fajok populációdinamikáját, az azt befolyásoló biotikus és abiotikus faktorokat.
- A kezdetektől fogva meghatározó módon működött közre a tölgy lombfogyasztó rovarok (a gyapjaslepke, aranyfarú lepke, gyűrűlepke, tölgyilonca, tölgy földibolha és a tölgyaknázó moly) elleni környezetkímélő védekezési technológiák kidolgozásában.
- Lepkefaunisztikai vizsgálatokat végzett a fénycsapdák fogási adatainak felhasználásával.
- Foglalkozott a hosszú távú rovarmonitorozás és bioindikáció kérdéseivel; valamint az erdei fitofág és predátor rovarok tér-időbeli dinamikájának populációs és koalíciós szintű elemzésével is.

- 1976-tól nyugdíjazásáig irányította az Erdészeti Fénycsapda Hálózatot. Elhivatottságának, makacs kitartásának alapvető szerepe volt abban, hogy a szinte éves rendszerességgel jelentkező nehézségek ellenére is a Hálózat ebben az időszakban megőrizte működőképességét, így mára már nemzetközi szinten is irigvelt „tudományos aranybányává” válhatott. Az Erdészeti Fénycsapda Hálózat adatbázisát felhasználó tudományos munkák, publikációk száma mára már meghaladja a 200-at.
- 1989-től 2004-ig összegezte a gazdálkodók által bejelentett erdőkár-adatokat, valamint írta évente az akkor még nyomtatott formában megjelenő *Erdővédelmi Prognózist*, ami a mai napig a gyakorlati erdész szakemberek, de a kutatók számára is hasznos adatforrás.
- Részt vett a kocsánytalan tölgyesek és bükkösök egészségi állapotának hosszú távú monitoring vizsgálatában.

Szakmai/tudományos publikációinak száma mintegy 50. Munkahelyéről 2004-ben tudományos munkatársként ment nyugdíjba. 2013-ben Életfa emléklapketet kapott.

Szakmai pályafutása alatt jó kapcsolatot tartott fent az erdészeti gyakorlattal, de a rokon szakterületeket művelő intézmények szakembereivel, kutatóival is. Tudományos érdeklődése, látóköre meglehetősen széles, messze túlmutatott a szűken vett erdőgazdálkodási gyakorlat határain. Munkásságát az erdészeti gyakorlat mellett, rovarász körökben is elismerés övezte.

Dr. Tóth József

Tóth József az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karán 1966-ban szerzett erdőmérnöki oklevelet. Egy évig az erdészeti gyakorlatban dolgozott, majd 1967 novemberétől kezdődően egészen 2004-es nyugdíjazásáig az ERTI Erdővédelmi Osztályán tevékenykedett, ebből 16 éven keresztül osztályvezetőként, nyugdíjazásakor mint tudományos tanácsadó.

1974-ben sikerrel védte meg a *Coleoptera fajok populációdinamikai vizsgálata fénycsapdákkal* című műszaki doktori disszertációját. 1978-ban, az országban az elsők között erdővédelmi szakmérnöki diplomát szerzett.

Ugyanebben az évben egy hónapig kutatói ösztöndíjjal az Osztrák Erdészeti Kutatóintézetben (FBVA) dolgozott, ahol a szúfajok feromoncsapdázási lehetőségeivel foglalkozott. 1984-ben a Magyar Tudományos Akadémián megvédte az *Alföldi fenyvesek kártevő rovarai és az ellenük való védekezés* című kandidátusi értekezését. A kutatói pályán eltöltött 37 év alatt számos jelentős kutatási témával foglalkozott, ezekből néhány a teljesség igénye nélkül:

- Behatóan foglalkozott az alföldi fenyvesek rovarkártevőivel, különös tekintettel a szúfajokra.
- Életmódvizsgálatokat folytatott a következő fajokkal kapcsolatban: hatfogú szú, füzrontó gubacszyonyog, fenyőilonca, nyárfá apróbagoly, nyárfá gyapjaslepke, nagy fenyőhancsszú.

- Foglalkozott fa alakú füzek növényvédelmével, csemetekerti magcsávázási és talajkezelési eljárásokkal, nagyterületű erdőkár-felmérési rendszerekkel, valamint az akác-szaporítóanyag növényvédelmével is.
- Meghatározó szerepet játszott a kocsánytalan tölgy, illetve bükk egészségi monitoring hálózatok létrehozásában, illetve fenntartásában.
- Mintegy 20 000 darabos erdészeti rovargyűjteményt állított fel. Tagja volt a Magyar Rovartani Társaságnak, az Országos Erdészeti Egyesületnek, továbbá az MTA Erdészeti Bizottságának, illetve a Szegedi Akadémiai Bizottságnak, valamint tisztségviselő volt az Erdészeti Kutatóintézetek Nemzet-

közi Szövetségében (IUFRO). Alapító tagja, valamint 8 éven keresztül titkára volt az OEE Erdővédelmi Szakosztályának.

Szakirodalmi munkásságát 4 könyv, 6 könyvrészlet és több mint 80 tudományos közlemény fémjelzi. Sokoldalúságát mutatja, hogy 2008-ban *Bogárdal* címmel megjelent egy versgyűjteményválogatása, amely rovarokkal foglalkozó versek egy csokra.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kara 1988-ban címzetes egyetemi docensi címmel tüntette ki. 2004-ben Pro Silva Hungariae kitüntetést, ugyanebben az évben az Országos Erdészeti Egyesülettől Bedő-díjat, 2013-ban pedig Életfa emléklapokt kapott.

A szakmai gyakorlattal mindenkor kiváló kapcsolatot tartott fent. Kiemelkedő, korrekt szaktudása mellett közvetlensége, a nehézségeken oly gyakran átsegítő humora is jellemzi. Külön kiemelendő az a kifogyhatatlan segítőkészség és támogató szándék, pozitív hozzáállás, amire fiatalabb kollégái mindenkor számíthattak. Az általa vezetett Erdővédelmi Osztály szakmai teljesítménye és emberi kapcsolatai példaértékűek voltak az Erdészeti Tudományos Intézetben belül. Mindezek alapján a mai napig megbecsült és közkedvelt egyénisége erdésztszadalmunknak.

Dr. Hirka Anikó

Fürjes-Mikó Ágnes

NAIK ERTI Erdővédelmi Osztály

Fotók: **Eötvös Csaba**

Fahatározó applikációt fejlesztett az OEE

Fa Book néven, a mobiltelefonos alkalmazások áruházaiában érhető el az Országos Erdészeti Egyesület által fejlesztett terepi fahatározó alkalmazás. Az ingyenesen letölthető, Android és iOS operációs rendszerekkel kompatibilis program összesen 111, a hazai erdőkben előforduló fa- és cserjefaj, illetve fajcsoport terepi azonosításában nyújt segítséget.

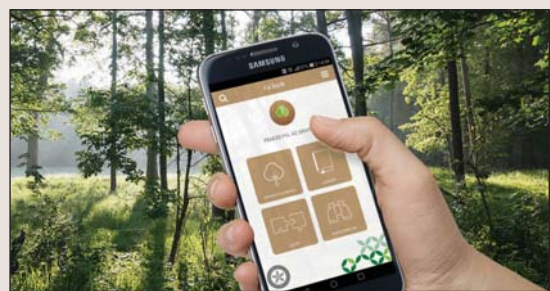
A növényhatározóban a vizuális meghatározás funkciót választva egyszerű ikonok segítik a határozás folyamatát: az előttünk álló növény egy-egy ismérve alapján tudjuk szűkíteni a találati számot, míg el nem jutunk a keresett fajhoz, ahol már fotók segítik a pontos azonosítást. A törzs vagy a levél alakja, a virág színe és a virágzás ideje, a termés állaga vagy színe mind-mind hasz-

nos információt adnak egy-egy fajról, és megfigyelésükkel segítenek a növény felismerésében.

A letöltött és telepített alkalmazás ráadásul a terepen offline, kikapcsolt mobilhálózattal is használható, így csak az akkumulátor töltöttségére kell figyelnünk, ha a kirándulás során meg akarjuk ismerni a minket körülvevő fákat.

„A fejlesztés célja az volt, hogy olyan modern, és könnyen magunkkal vihető segédeszközt nyújtsunk a 21. századi erdőjárók és az erdészeti ismeretterjesztés, környezeti nevelés számára, amely a kor technikai színvonalán tartalmaz alapvető információkat a magyar erdőkkel kapcsolatban – mondta Szentpéteri Sándor, az alkalmazást készítő Országos Erdészeti Egyesület ügyvezető igazgatója.

A 2017-ben kezdődött fejlesztői munka és próbaüzem tapasztalatai alap-

ján 2018-ban frissítették az alkalmazást, ami így immár megújult képanyaggal áll a felhasználók rendelkezésére. A munkát a Földművelésügyi Minisztérium támogatta, szakmai partnerként a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának oktatói vettek benne részt.

A program részeként készült el a www.fabook.oee.hu honlap is, ahonnan az alkalmazás fotóanyagát oktatási segédletként szabadon le lehet tölteni, majd a képek forrásának pontos feltüntetésével felhasználni.

Országos Erdészeti Egyesület